ніе-то Евангелско нѣмаше никаквѫ потрѣбѫ отъ свидѣтелства и потвърдаваніꙗ, пророчески, нъ прѣблаженный подкрѣпаваше поученіе-то си чрѣзъ пророчески прѣдсказваніꙗ, за да покаже чи два-та завѣта сѫ съгласни, и чи единъ и сѫщій Богъ е творецъ на вѣтхыꙗ-тъ и новыꙗ-тъ, и чи не проповѣдва другого поученіе, освѣнь сѫщо-то, кое-то са проповѣдва отъ Сватаго Духа чрѣзъ пророци-ты, и чрѣзъ много символы са прообразува; за то днешній Апостолъ са основава на поученіꙗ-та отъ вѣтхыꙗ-тъ завѣтъ, които ны поучавать, коꙗ е истина-та сватость, и чи таквѫзи сватость трѣба да имать сички-ти които вѣрвать въ Хріста. Нека вникнемъ прочее и мы въ това небесно поученіе, за да са сподобимъ да сътворимъ законоположеннѫ-тѫ сватынѭ въ страхъ Божій.

„Братіе, вы Христіане-ти, сте жилище не Бога тлѣннаго, и смъртнаго, какви-то бѣхѫ идолопоклоннически-ты богове, които бѣхѫ тлѣнни и смъртни человѣци, нъ Бога живаго, който сѫществува во вѣкы вѣковъ, както каза Богъ самъ въ Моисеевѫ-тѫ книгѫ Левітъ „и поставлю завѣтъ мой въ васъ, и, не возгнушается душа моа вами: и похожду въ васъ, и буду вамъ Богъ, и вы будете ми людіе1),“ т. е. ще обитаѭ и ще ходѭ съ оныꙗ, които вѣрвать въ мене и ще имъ бѫдѫ Богъ, и тіи ще ми бѫдѫтъ любезни и избрани мои людіе 2). Заради това, както казва пророкъ Исаіꙗ, като поучаваше Израилтаны-ты за да отбѣгвать отъ вѣрѫ-тѫ и лукавы-ты дѣла на идолопоклонници-ты въ Вавилонъ и пророкъ Наѳанъ къмъ Давида3), тѫй и вы излѣзте отъ помежду нечестивиты и лукавы-ты человѣци и отлѫчѣте са отъ тѣхъ, защо-то дружство-то имъ ще вы повреди4), и не са допирайте и не пипайте нечистотѫ-тѫ и грѣхъ-тъ, който умъртсава душіѫ-тѫ. И азъ ще вы пріемѫ, и чрѣзъ крьщеніе-то, като станите мои сынове, тогыва азъ ще вы станѫ отецъ, а вы мои сынове и дъщери и наслѣдници на вѣчно-то ми царство. Тыꙗ прочее, като Богъ са е обѣщалъ намъ чрѣзъ пророци-ты, о възлюбленни, нека очистимъ себе си отъ всакѫ плътскѫ и душевнѫ нечистотѫ, и нека струвамы сваты дѣла не отъ насилствіе, или за славѫ, нъ отъ страхъ Господень.“

Нека сега подырь тълкованіе-то дадемь вниманіе и въ слово-то.

XXV. СЛОВО за да са трудимъ да станемъ сваты.

„Ѽ возлюбленнніи! ѡчистимъ себѐ, ѿ всакіа сквѐрни... творѧще сватынѭ.“

Възлюбленни братіꙗ, не мыслѣте чи днешне-то Павлово поученіе е частно, и са отнаса само на иноци-ты, и пущинаци-ты, защо-то то е общо и са отнаса на всички-ты, които вѣрвать въ Хріста. Възлюбленни, казва Апостолъ Павелъ, а възлюбленни бѣхѫ на Павла всички-ти вѣрни, т. е. и мѫжіе и жены, и млади и стари, и голѣмци и простаци и богати и сыромаси и духовни и мирскы и человѣци отъ всакъ чинъ, достоинство и състоꙗніе. Той поучава съ днешніꙗ-тъ Апостолъ сватынѫ-тѫ и порѫчва щото сички-ти да станѫть сваты.

1) Книга 3 Моис. Левіт. 26 11—12. 2) Іоан. 14 23 Іер. 21 33 22 38 Іезек. 11 20 26 23 27 27 Захар. 8 8. 3) Исаіа. 52 11—22 13 6 2 Царст. 7 14. 4) 1 Коринѳ. 15 33.

Това сѫщо порѫчванье и повелѣніе тры пѫти даде на человѣци-ты, кога-то слѣзе на горѫ-тѫ Сіна и даде законъ-тъ. Първо каза тамъ тогази: „и ще ся осватите, и ще бѫдете свати, защо-то и азъ Господь Богъ вашь съмъ сватъ“ 1). Второ каза на Моисея: Кажи на Израилтяны-ты бѫдете свати, защо-то и азъ съмь сватъ Господь Богъ вашь“2). Тѫй сѫщо каза и трете на Моисея3). Сѫщѫ-тѫ сватынѭ проси отъ Отца своего и самъ Іисусъ, като ся молаше4).

Грѣхове-ти бывать плътни и душевни. Плътни сѫ: невъздържаніе-то, лакомство-то въ ѣданье-то, піянство-то, оубійство-то, и всяко друго лукаво дѣло, кое-то ся върши съ тѣло-то; а душевни грѣхове сѫ: невѣрствіе-то, отчайванье-то, гордость-та, паматозловіе-то, и всяка друга лукава мысьль коя-то ся върши съ душѭ-тѫ. Кога-то прочее имашь страхъ Господень и си чистъ отъ грѣхове-ты, кои-то оумьрсявать душѭ-тѫ ти, и отъ грѣхове-ты, кои-то окаляватъ тѣло-то ти, тогыва си съвсѣмъ чистъ и сватъ, тогава правишь сватынѭ отъ страхъ Господень. Єто прочее срѣдство-то, чрѣзъ което иска Апостолъ Павелъ да бѫдемъ свати, и това срѣдство може да оупотрѣби всякъ человѣкъ, ма былъ отъ кой да е чинъ и състояніе.

Душа-та има голѣмо съединеніе и сближеніе съ тѣло-то и, тѣло-то оучаствува отъ расположеніе-то на душѭ-тѫ, както и душа-та отъ похоты-ты на тѣло-то; и другъ пѫть тѣлесни-ты похоты минувать въ душѭ-тѫ и ѭ правять майкѫ на лукавы-ты мысли, а другъ пѫть пѫкъ душа-та съ лукавы-ты си мысли раздразня тѣло-то за да сгрѣши. Нъ защо-то душа-та дава движеніе-то и на кръвь-тѫ и на всичкы-ты тѣлесны части и ставици, защо-то тя разсѫждя, тя произвежда чювствованіе-то въ чювства-та, заради това нѣкой пѫть тѣло-то е чисто отъ грѣхъ-тъ, а душа-та е пълна отъ всякѫ нечистотѫ. А кога-то душа-та е чиста отъ лукавы мыслы, и отблъсва тѣлесны-ты похоты, никогы тѣло-то само не съгрѣшава. И опытъ-тъ е доказалъ тѫзи академическѫ истинѫ, и мы виждамы чи кога-то си дадемъ сичко-то вниманіе въ едно нѣщо, тогыва чювства-та ни оставать нищо, нито виждамы, което е прѣдъ очи-ты ни, нито чювамы ближныя-тъ гласъ, нито осѣщамы, щото пипамы и проч; Душа-та защо-то има силѫ-тѫ да мысли, разсѫжда добро-то отъ зло-то безъ помощь-тѫ на тѣло-то, а тѣло-то отъ само-себе си нито да ся движи може, нито да направи или добро или зло безъ съдѣйствіе-то на душѭ-тѫ, както орѫдіе-то на зыдарь-тъ нищо не може да направи безъ негово-то съдѣйствіе. Отъ това слѣдва чи, кога-то душа-та е чиста отъ всякѫ лукавѫ мысьль, тогыва и тѣло-то е чисто отъ всяко лукаво дѣло. Заради това Богъ е законъ положилъ и казалъ да внимавамы и да вардимъ душѭ-тѫ отъ всякакъвъ грѣхъ, и тогыва ще бѫдемъ чисти отъ всякакѫ нечистотѫ5). Първо дохожда мысьль-та и оударя въ оумъ-тъ, като единъ камькъ, нъ ако намѣри душѭ-тѫ оутвърдениѫ съ вниманіе, нищо не може да и стори, както стрѣла-та, като оударе на камень. Ако ли душа-та е гола отъ вниманіе, оударъ-тъ наслаждава оумъ-тъ. и направѭ душѭ-тѫ ти като оупоениѫ, и ако ся помае тамо, събужда похотѫ-тѫ за грѣхъ-тъ; тогыва похотна-та сила желае грѣхъ-тъ, а словесна-та ся противи, и за това и искашь да съгрѣшишъ и не щешь, спущашь ся да съгрѣшишь, и пакъ ся спирашь, и това ся зове борба, и или навывашь съ трудъ, или ся склонявашь да съгрѣшишь, и подиръ склонаванье-то почти всякогы слѣдва и тѣлесно-то съгрѣшаванье6). Отъ тыя само съ мысьль-тѫ не можешь да отбѣгнешь, а другы-ти чрѣзъ вниманіе-то лесно можешь да гы отблъснешъ. Такывы-ты нападенія Давидъ нарича младенци, конто лесно можешь

---

1) Левіт. 11 44. 2) Лев. 19 2. 3) Лев. 20 1—7. 4) Іоан. 17 17—19. 5) Второзакон. гл. 4 ст. 9. 6) Матѳ. 5 28.

да отблъснешь, ако искать нѣщо или нападать1). За то, доде ли ти на оумъ-тъ плътскыꙗ-тъ грѣхъ? Напомни си Іосифа, който отбѣгнѫ нападеніꙗ-та на безстыднѫ-тѫ Єгыптіꙗнкѫ 2). Доде ли ти на оумъ-тъ нападеніе-то отъ богатство, славѫ, или достойнство? Напомни си Авраамовы-ты дѣла3). Дохожда ли ти на оумъ отмьщеніе-то? Напомни си Давида, какво направи съ Саѹла, голѣмыꙗ-тъ си неприꙗтель, чи дорѹ имаше толкози приликы за да си отмьсти, той никогы не направи това4). Пълно е Свꙗто-то Писаніе отъ примѣры, които могѫть да оутвьрдꙗть дѹшіѫ-тѫ ни въ вниманіе за спасеніе-то ни, и да ны довѣрꙗть чи нито чинъ, нито званіе, нито рѣдъ, нито състоꙗніе могѫть да ны забраниꙗть отъ пѫть-тъ на свꙗтость-тѫ5).

Безъ основаніе прочее, възлюбленни братіе, гѹждать причинѫ дрѹгъ младинѫ-тѫ си, дрѹгъ старинѫ-тѫ, тойзи богатство-то, дрѹгъ сыромашество-то, а пѫкъ дрѹгъ чинъ-тъ си, или дрѹгы подобны. Напраздно прѣдлагать мѫчнотіи, които имъ прѣпꙗтствовали за да възлѣзѫть стълбѫ-тѫ отъ свꙗтынѭ-тѫ; сичкы-ты такывы извиненіꙗ сѫ ничтожны, а въздаꙗніе-то е голѣмо, безцѣнно и вѣчно, и человѣческый ꙗзыкъ не може да опише благыны-ты 6). Жилище-то отъ небесный Іерѹсалимъ е готово за свꙗтіи-ты. Въ него градъ нѣма нито сълзы, нито въздыханіе, нито печꙗль, нъ радость, коіѫ-то никой не може да отнеме 7), и свѣтлина неѹгасима 8), и съ еднѫ рѣчь, както казва Апостолъ Павелъ, благыны-ты отъ онзи градъ сѫ таквызы, каквы-то, нито око гы е видѣло, нито оухо гы е чюло, нито человѣческо сьрдце гы е осѣтило 9). Дано Іѹсѹсъ Хрістосъ ны сподоби за тѣхъ благыны, за да извыкамы съ Пророкъ Давида заедно—"Както слѹшахмы, тѫй и видѣхмы въ градъ Господа силъ. въ градъ Бога нашего. Богъ го основа во вѣкы"10)—Аминь.

Тълкованіе въ второ-то Павлово посланіе къ Коринѳаномъ,

кое-то сꙗ чете въ осьмнадесꙗтѫ-тѫ недѣлѭ.

„Братіе, сѣꙗй скѹдостію, скѹдостію и пожнетъ: а сѣꙗй ѡ благвеніи, ѡ благвеніи и пожнетъ..."
(Зач. рпи. гл. а. 6—12).

Колко-то бѣхѫ повѣрвали въ Хріста отъ оныꙗ Евреи, кои-то обитавахѫ въ Іѹдеіѫ, притьрпѣвахѫ много мѫкы отъ еднородци-ты си, кои-то не бѣхѫ повѣрвали 11); а междѹ дрѹгы-ты ѕлотворства невѣрни-ти имъ разграбвахѫ и иманье-то и тѫй гы правахѫ сыромасы12). Заради това оученици-ты, кои-то бѣхѫ въ Антіохіѭ, Македоніѭ и Ахаіꙗ, проваждахѫ помощь на тыꙗ сыромасы въ Іѹдеіѫ 13). А ѕа това най много сꙗ грижаше Павелъ, спорѣдъ както бѣхѫ мѹ порѫчали Апостоли-ти Петъръ, Іꙗковъ и Іоаннъ 14). За тѫзи милостыніѫ писваше той на Коринѳаны-ты; и въ пьрво-то си посланіе кѫмъ тѣхъ опрѣдѣли имъ какъ да събирать тѫѕи милостыніѫ 15), а въ второ-то си посланіе гы поѹчи правила-та ѕа милостыніѫ-тѫ и имъ обꙗви каквѫ мьѕдѫ и ѕаплатѫ ѕемать милостиви-ти. Това прочее съдьржава днешніꙗ-тъ четенъ Апостолъ въ тълкованіе на кого-то нека да-

---

1) Псалом. 136 9. 2) Быт. 39 12. 3) Быт. 13 2 18 14 9 18 27. 4) 1 царст. 24 3 26 7 псалом. 131 1. 5) Лук. 3 3 марк. 1 6 Лук. 3 10—13 Матѳ. 11 11 Лук. 3 11—13. 6) 1 Кор. 2 9. 7) Іоан. 16 22. 8) Матѳ. 25 21 откр. 22 5. 9) 1 Кор. 2 9. 10) Псал 47 8 11) Евр. гл. 10 ст. 32. 12) Евр. 10 34. 13) Дѣян. 11 29 Римл. 16 15. 14) Гал. 2 9—10. 15) 1 Коринѳ. 16 1—2.